

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН»

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ ЎЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

45-ПИЛ ЧИКИШИ
№ 176 (12.529)

Чоршанба, 31 июль 1963 йил

Баҳоси 2 тийин.

Азиз ўртоқлар!

Бутун мамлакат бизнинг ишимизни кузатиб
турибди. Ўзбекистон пахтакорлари юртимиз ол-
дидаги ўз ватанпарварлик бурчларини шараф билан
бажаришларига совет кишилари аминдирлар. Ёўза
парваришини бир минут ҳам бўшаширмангиз.
Ҳар бир далага зўр эътибор берилсин. Ёўзанинг
ҳар бир тупи меҳр-муҳаббат билан парвариш
қилинсин!

ХОТИРЖАМЛИККА ЙЎЛ ҚЎЙМАЙ, ПАХТА ФРОНТИНИНГ ҲАММА УЧАСТКАЛАРИДА ҲУЖУМНИ ДАВОМ ЭТТИРА БЕРАЙЛИК! БУТУН КУЧНИ ВАТАНИМИЗГА 3 МИЛЛИОН 566 МИНГ ТОННА „ОҚ ОЛТИН“ БЕРИБ, МАЖБУРИЯТНИ БАЖАРИШГА САҒАРБАР ҚИЛАЙЛИК!

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДУМИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ РЕСПУБЛИКАДАГИ БАРЧА КОЛХОЗЧИЛАРГА,
СОВХОЗ ИШЧИЛАРИГА, МЕХАНИЗАТОРЛАРГА, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МУТАХАССИСЛАРИГА, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИНГ БАРЧА МЕХНАТКАШЛАРИГА

МУРОЖААТИ

Ватанимизнинг бепоян ерларида ижодий яратувчилик ишлари жүш урмоқда. Совет ҳалқи улуғ Ленин партия-сининг иродаси билан ва унинг етакчилигида коммунист-ки қурилишининг барча фронтларида галабадан галабага эришмоқда. Завод ва фабрикаларда, қурилишларда ва шахталарда, колхоз ва совхоз далаларида қилинган ил-ҳомбахш меҳнат бизни кун сайин коммунизмнинг нури-ли чўққиларига яқинлаштирмоқда.

КПСС Программаси қудратли давлатимиз экономика-си ва маданиятини шайхон қадимлар билан ривожланти-ришнинг улғувор истиқболларини белгилаб берди. Бу — совет кишии ижодий меҳнатининг, севаикли Ватанимиз шон-шухрати йўлидаги баҳодирона зафарларининг битмас-туганмас манбидир.

Серкўёш Ўзбекистон даладарининг меҳнаткашлари ко-ммунизмнинг моддий техника базасини вужудга келтириш йўлидаги умумхалқ курашида жуда муҳим вазифани ҳал этмоқдалар. Ўзбекистон республикаси — Совет Иттифоқи-нинг асосий пахта базаси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Ўзбекистон меҳнаткашлари пахта етиштиришни иттифоқчи республикалардаги қардош халқлар олдига, со-циалистик лагерь мамлакатлари меҳнаткашлари олдига ўзларининг энг биринчи интернационал бурчлари деб би-ладилар.

Ўзбекистон шариоатида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқа-ришининг бошқа тармоқларини ривожлантириш ҳам кат-та аҳамиятга эгадир. Республикаимизнинг колхозчилари, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари шу йил қўлламада устайлиқ билан пахтакорларнинг деҳқончи-лик ва чорвачилигининг барча тармоқларини кескин сура-та далолати бўлиб келди. Қишлоқ хўжалик етиштириш ҳо-силадорлигини ва чорвачилигининг маҳсулдорлигини кескин сура-та ошириш учун социалистик мусобақани кенг аж-олириш соҳасидаги ташаббусни қизғин қўллаб-қувватла-ди.

Бизнинг шоши қорақўлчиларимиз, пиллачиларимиз, ларрандачиларимиз ва галлакорларимиз етти йилликнинг бешинчи йилини аjoyиб меҳнат галабалари билан янпо-надиладар. Улар мамлакатимизда саноат учун ҳам ашё ва аҳоли учун озиқ-овқат маҳсулотларини мўл-кўл қилиш йўлидаги алоҳида ишларининг самаралари билан Вата-нимизни қувонтирдилар.

Пиллачлар давлатга 17 минг тоннадан ортиқ пилла топиридилар. Мамлакатимиз Ўзбекистондан илгари ҳеч қачон бунчалик кўп қимматбаҳо маҳсулот олмаган эди. Моҳир пиллачиларга шон-шарафлар бўлсин!

Галлакорлар Ватан оромборлари 10 миллион пуддан кўпроқ сифатли дон тўқидилар. Лалмикор деҳқончилик меҳнаткашлари, сизларга шон-шарафлар бўлсин!

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Со-вети Ўзбекистон ССРнинг колхозчиларини, совхоз иш-чиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, ишлаб чиқа-риш бошқармаларининг ходимларини, барча меҳнаткаш-ларини меҳнат галабалари билан — давлатга пилла сотиш планининг ошириб бажарилишига ва дон тайёрлаш пла-нининг муддатидан илгари бажарилишига билан қизғин қўллади.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Со-ветининг табриклари республика қишлоқ хўжалик меҳнат-кашларининг ижодий кучлари ва меҳнат гайратини бе-ниҳоя кучайтириб юборди. Уларни Ватан бахт-саноати йўли-да ижодий меҳнат қилишда янгида-янги муваффақият-ларини қўлга кiritиш учун буюроқона курашга илҳом-лаштирди. Ўзбекистон галлакорлари давлатга дон сотиш-ни 15 миллион пудга етказишдан иборат юксак мажбу-рият олдилар. Ана шу мажбуриятнинг муваффақиятли ба-жарилиши Сурхондарё, Самарқанд, Сирдарё ва Тошкент областлари галлакорларининг гайрат билан меҳнат қи-лишларига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, респу-блика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети сизнинг янги мажбуриятингизни қизғин маъқуллаб, галла-корларини ўз ваъдаларини шараф билан бажаришга, барча дон экинларини тез ва сира нобуд қилмай ўриб-йигиб ва янчиб олишга қайрадилар.

Мақнақхўркор ўртоқлар, олинган мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилиши аввало сизларга боғлиқдир. Мўл ҳосил етиштириш йўлидаги курашини бир кун ҳам бўшаширмангиз. Мақнақхўркор ҳар бир сўзатининг сал-моқдор бўлишига эришингиз. Ўзбекистонда 15 миллион пуд галла етиштириб, Ватанга топиришдан иборат маж-бурият бажаришга муносиб ҳисса қўиш — сизнинг бурчингиздир.

Республика шолкорлари ҳам ўз олдларида турган вазифаларини яхши англаб, ҳамма майдонларда мўл ҳосил етиштиришлари ва шол етиштириб, давлатга сотиш юзасидан олинган ўз мажбуриятларини бажаришлари-га шак-шубҳа йўқ.

Галлакорлар, пиллачилар ва қорақўлчиларнинг шоши меҳнат галабалари ҳаммамизни қувонтирмоқда. Аммо, биз дастабки муваффақиятлар билан қувонганимиз ҳол-да, пахтанинг биз учун энг асосий нарсаси эканлигини бир минут бўлса ҳам унутма олаймиз. «Оқ олтин» — бизнинг энг катта бойлигимиз, шон-шухратимиз ва ифтихоримиз-дир. Пахта — олтиндан ҳам қимматлидир. Пахта — биз-нинг шон-шавкатимиз, қалбимизнинг, виждонимизнинг бурчидир. Пахта — коммунистлар фаровонлигининг умумий дастурхонига қўшаётган асосий ҳиссаидир.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Со-вети эришилган муваффақиятлар билан табриклаганлари ҳол-да, мамлакатимизни пахта билан таъминлаш — Ўзе-бекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг энг биринчи бурчи деб яна ва яна таъкидлайдилар. Табриқномада ай-тиладик, ҳозирги вақтда пахтакорларнинг бутун куч-гайратини ҳар гектар ерда мўл пахта ҳосили етиштириш учун ёўза парвариши соҳасидаги ҳамма ишларни муваф-фақиятли ўтказишга сағарбар қилиш, пахтани машинада териб олиш учун надрларни, даладарни ва керакли тех-никани тахт қилиб қўиш зарур.

Ватанимиз партия ва ҳукумат тилидан бундай демокда: «Пилла ва галлангиз учун раҳмат, энди пахтагизни ку-тамиз».

Совет кишилари пахтакорларнинг меҳнатини беҳад ҳур-мат қилмоқдалар. Никита Сергеевич Хрущев пахтакор республикалар қишлоқ хўжалик ходимларининг Тошкент-да ўтказилган кенгашида совет кишиларининг ана шу туй-ғуларини тўлиқ ифодалаб берган эди. Никита Сергеевич Хрущев кенгаш қатнашчиларига мурожаат қилиб, бун-дай деди: «Сизлар пахта етиштирмоқдасиз, пахта эса мил-лионларча кишилар учун кишим-кечакдир. Бинобарин, сиз-нинг ишингиз халқнинг моддий фаровонлигини ошириш билан тўғридан-тўғри ва бевосита боғланган».

Биз пахта етиштириш тўғрисида қўлайтириш йўли-даги курашимизда партия ва ҳукуматнинг, пахтакорларнинг буюқ дўсти шахсан Никита Сергеевич Хрущевнинг тий-ма қўлайлаб рағбатларини кун сайин секиб турибмиз. Улғур рус халқи, Ватанимизнинг барча халқлари бизга са-ҳийлик билан қардошларча ердан бермоқдалар.

Пахтакорлар КПСС Марказий Комитети ва СССР Ми-

нистрлар Советининг «Пахтани харид қилиш ва топи-риш нархларини ошириш тўғрисида ва пахтакор колхоз-ларга галла сотиш тўғрисида»ги қарорини зўр миқнатдор-чилик ва самийи ташақкур туйғулар билан қутиб ол-дилар. Чингит экиш арафасида қабул қилинган бу қарор пахта далалари меҳнаткашларининг меҳнат гайратини ва сиёсий активлигини беиҳоя кучайтириб юборди. Уларни 3 миллион 566 минг тонна «оқ олтин» етиштириш йўли-да янада қатъийроқ кураш олиб боришга олтантирди.

Янгиёул ишлаб чиқариш бошқармасидаги пахтакорлар-нинг қайириги олинган мажбуриятларни муваффақиятли бажариш йўлида социалистик мусобақани, кўп пахта етиштириш учун умумхалқ юришини бошлаб берди.

Юқори ҳосил учун курашининг биринчи босқинида рес-публика пахтакорларига жуда катта қийинчиликларни ен-гишга тўғри келди. Емгир ва қаттиқ селлар, дўл, изгири-шамол ва қора соғувлар бутун-бутун район ва областлар меҳнаткашларининг зўр гайрат билан қилган ишлари-га жуда катта зарар етказди. Аммо халқ, партия, Ватан ол-дидаги юксак масъулиятни англаш колхозчиларга ва сов-хоз ишчиларига, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг бит-мас-туганмас куч-гайрат бағишладик, табииатнинг стихия-ли кучлари ана шу куч-гайрат олдига чекиншига маж-бур бўлди.

КПСС Марказий Комитети ва Иттифоқ ҳукума-ти зарар кўрган хўжаликларга катта ердан берди-лар. Бунинг натижасида колхоз ва совхозлар катта май-донларда чингити ўз вақтида қайта экиб олдилар ва ёўза-нинг яхши ривож топишини таъминладилар.

Июль ойи тамом бўлмоқда. Сурхондарё область пахта-корларининг ташаббуси билан бу ой ҳосил тўплашининг зарбдор ойн деб эълон қилинди. Республиканинг колхоз ва совхозлари шу ой ичига қариб уч миллион гектар майдондаги ёўзани қўлтиқая қилдилар, икки миллион гектардан кўпроқ майдондаги ёўзани сугоридилар, икки миллион гектар ердаги ёўзани озиклантирдилар. Ёўзани чеканга қилишни тамомламоқдалар ва ёўзанинг ривож-ланишидаги қўлтиқая барҳам берилди, ҳосил тўпла-ши ва қўсак тутиш жараёнини тезлаштира қаратилган бошқа кўпгина зарур ишларни бажардилар.

Аммо, ҳамма иш бажарилиб, деб бўлмайди. Кўп хўжа-ликлар мавжуд резерв ва имкониятлардан самарали фой-далана олмадилар ва ёўза тўплаида юқори ҳосил олиш учун зарур миқдорда қўсаклар бўлишини таъминламади-лар. Катта-катта майдонларда ёўза ривожланишининг ке-чиниб қолганига тамомила барҳам берилган эмас. Бунда гап чингит қайта-қайта экилган ва ёўза ўз ривожланиши-да кечикиб қолган даладар тўғрисида бораётгир.

Азиз ўртоқлар! Август ойи келди. Август ойида ёўза барқ уриб ўсишни давом эттира беради. Бу ойда нимжон ёўзаларни ҳам бўлиқ бўлиқ даражасига етказиш, ҳар бир майдонда юқори ҳосил етиштириш мумкин. Бутун куч-гайратини ишга солиш, ҳар қатордаги ёўза тўғрисида гапхўрлик қилиш, ўсимликни меҳр-муҳаббат билан пар-вариш қилиш керак, ҳосил. Аммо, ёўза парвариши бемаҳал тўхтатилиб, халқнинг «Ерни алдасанг эътибор ҳам алдаган бўласан» деган ҳикмати сўзларига эътибор берилмаса, эришилган ютуқларини ҳам қўлда бой бериб қўиш ҳеч гап эмас.

Ҳозирги кунда ҳосил қўлга киритилди, деб хотирам бўлиш, ишимизга энг кўп зарар етказди. Беғам ки-шиларгина август ойида табииатнинг марҳаматига умид боғлаб, ёўзани ўз ҳолига ташлаб қўишлари мумкин. Маъ-лумки, табият бундай кишиларни қаттиқ жазолайди. Бун-дай кишилар ўзларининг беғамликлари билан кўп ҳосил-дан маҳрум бўлиб қоладилар.

Пахта далаларида меҳнат гайратини бўшаширмангиз. Ҳар туп ёўзани сақлаб қолиш ва унинг соғлом бўлиши учун бутун чораларни қўишгиз.

Агар салмоқдор қўсакларни қўлайтириш ва сақлаб қо-лишни истасанг, август ойида ёўзани энг шимариб пар-вариш қила бер, ўсишда орқада қолаётган ёўзаларни эса сен-теҳор ойида ҳам парвариш қил. Сарф қилинган меҳнат ҳеч қачон зое кетмайди. Илгор пахтакорларнинг кўп йил-лик тажрибаси бунинг яққол кўрсатиб турибди. Фан ҳам бунинг исбот қилган.

Қардош республикалар — Тожикистон, Туркменистон, Озарбайжон, Қирғизистон ва Жанубий Қозғоистоннинг пахтакорлари мўл ойда пахтазорларимизда бўлидилар. Мусобақадор дўстларимиз талтайида майдонларда ёўза парваришининг гонг кечикиб қолаётганиданга астойдил ташвишланишларини билдирдилар. Уларнинг нуқсон-ларини зўр гайрат билан тезликда тўлатиш тўғрисидаги ях-ши маслаҳатларини эсдан чингармангиз. Уларнинг танқид-ий фикрларини эсда тутишгиз ва дала ишларини уюшти-ришдаги камчиликларга сабот-матонат билан барҳам бе-рингиз. Дўстларининг танқиди — беғамлик ва беғаровлик-ка қарши энг яхши даводдир.

Ҳозир сугорини энг асосий ишдир. Қадим замонлардан буюн ер ва сув деҳқоннинг онгида яхлит бир нарсас бўлиб гавдаланиб келмоқда. Халқнинг «Сув бир жойда ҳаёт бот» — Ер — ҳазина, сув — дур-дурган ҳикмати галлари бор. Сувни беиҳоя қадрловчи дала меҳнаткашлари ҳар томон суви қимматбаҳо олмас билан тегиштирадилар. Колхоз ва совхозларимизда неча юзлаб энг тажриба-ли сувиқлар, сугорининг энг моҳир усталари ишламоқ-далар. Улар ёўзанинг сувиға кечон таъина бўлиб қолши-ни олдиндан сезадилар ва ҳеч ҳаялламай керакли миқ-дорда сув берадилар. Сувч ўртоқлар, моҳир сугорувчи-ларнинг тажрибасидан фойдаланишгиз, ёўзанинг қанчаб қолшига йўл қўймангиз. Ёўзанинг қанчаб қолши ҳосил тўпучаларининг қўллаб-қўлтиқая сабаб бўлади. Аммо ёўзанинг бостириб сугорилишига ҳам йўл қўймангиз. Бостириб сугорини ҳосил тўплаш жараёнини сувайтирди, қўсакларнинг пишиб етилишини кечикитириди, сув ресур-сларининг исроф қилинишига олиб боради.

Айни бир вақтда катта массивлар қондириб сугори-лаётган хўжаликларнинг тажрибасини кенг ёйиш керак. Бу — сугорини қўлтиқая билан тўғри боғлаб олиб бориш имконини беради, чопиқ агрегатларнинг ишлаши учун кенг майдон очиб беради. Бу эса еригиз қақраб қо-лишга йўл қўймайди, ерда ўсимлик учун керакли на-мликнинг сақланишини таъминлайди.

Ҳозирги вақтда ҳосилнинг тақдирини суви билан механизатор қўлайди. Колхоз ва совхозларнинг раҳ-барлари, ўртоқлар, энг тажрибали пахтакорларни су-гориш ишларига жалб этишгиз, уларнинг кунду-зи ҳам, кечаси ҳам ишлашини уюштиришгиз, сувдан фойдаланиш устидан қаттиқ назорат ўрнатигиз. Тўғри сугорини гонг самарали эканлигини эсда тутиш керак. Шу сабабли, тўғри сеналардаги сувиқларнинг самарали ишлаши учун айниқса яхши шароит яратиб берингиз, уларнинг меҳнатига ҳақ тўлашда рағбатлантирувчи си-стемани кенг қўллангиз, кишиларга эътибор ва гапхўр-лигини кучайтиришгиз.

Ҳамма жойда ҳам сув ресурслари етарли деб бў-лмайди. Бир қанча сугориш системаларида сув ҳам, ана шу системалардан сув олаётган хўжаликлар сувиға ме-ҳорга сарфлашлари, ҳар бир литр сувдан мақсадга му-вофиқ фойдаланишлари керак. Сув таъқиқ бўлган рай-

онларда сув бериш ва уни сарфлаш устидан қаттиқ назо-рат урнатилиши лозим. Бу — агрономлар ва гидротехник-ларнинг бевосита бурчидир. Бунда сувнинг айланиб оқи-шини таъминлаш, сугорининг барча қўшимча манбала-ридан самарали фойдаланиш, сугорининг қатор ораляри-ни ишлаб билан тўғри қўиш олиб бориш керак.

Ҳосилнинг тақдирини фақат сувгагина боғлиқ эмас. Даладарда етилмаган ва нимжон ёўза тўплаининг бў-лишига йўл қўиш мумкин эмас. Пахтакорларнинг кўп ав-лодлари экнига шарабт суви бериш фойдали эканлигини ўз тажрибаларида синаб кўрганлар. Ёўза даладарини эки-ла ва ҳуссан чингит қўллаб қўишга экилган ва қайта экилган участкаларда шу усулни кенг қўллангиз. Халқнинг: «Ер тўйса эл тўй» деган ҳикматли мақолини эсда ту-тишгиз. Ҳар туп ёўзада кўп қўсак бўлишига эришиш керак.

Тўпловнинг сернам ва қомпоқ бўлиши — ёўзанинг нормал ўсиши учун, мўл ҳосил олиши учун асосий шарт-дир. Чопиқ агрегатлардан талтайида қимнингиз бекор туриш, ишлаб турган тракторлар унумининг пасайиб кетмаганлиги, баъзи ерларда эса қўлтиқаянинг та-момила тўхтатиб қўишнинг қанча ҳолларга асло тоқат қи-либ туриш мумкин эмас. Хотиржамликка йўл қўймай, ҳужумни давом эттириш керак. Зарбдор фронтнинг ҳам-ма участкалардаги вазифа худди шу тарзда, фақат шу тарздагина ҳал этилиши лозим.

Механизатор ўртоқлар! Халқ сизларни меҳр-муҳаббат билан даладарининг гвардиячилари деб атади. Ана шу юкс-сак номин амалий иш билан оқлангиз. Ёўзани парвариш қилишда тракторларнинг бутун куч-қувватидан тўла фойдаланишгиз. Еригиз қўриб қотиб қолмишга, қатор ора-ларини ёввойи ўтлар босиб кетишига йўл қўймангиз. Су-горишдан кейин иш оранларни тўғри ўрнатилган ва тўла бўлган агрегат билан экинларни парвариш қилишгиз, ҳар бир агрегатга ҳимоя ишчилари ўрнатигиз. Ёўза ёлпасига ҳосилга кирган даврда бу тадбир тўғрисида ва қўсакларни сақлаб қолиш учун жуда муҳимдир.

Барче хўжаликларда тракторлар билан бир қаторда оқ қўлтиқаторлардан ҳам кенг фойдаланиш керак. Тўроқ ва экинларнинг ҳолати талаб этган жойларда кетмондан ҳам фойдаланиш лозим. Ёввойи ўтларга қар-ши шарафсиз кураш олиб бориш лозим. Илжон бўлган ҳамма воситалар билан ёввойи ўтларни йўқ қилишгиз. Ёўза ёввойи ўтлардан қанчалик холи бўлса, ҳосил ҳам шунча мўл бўлади.

Зўр гайрат билан қилган меҳнатининг самараларини қишлоқ хўжалик зараркуналларни йўқ қилиб юбораёт-ганини кўрган ҳар бир пахтакорнинг кўп ракинйиди, унинг ташвишини оширадди. Тошкент, Андижон, Фарғона, Сурхондарё ва Сирдарё областларида қўсак қурти, ўғрим-чеканга ва бошқа хавфли зараркуналлар пахта май-донларини босиб кетган ҳозирги кунларда ҳотиржам бў-лиш эса мумкин эмас.

Авиатор ўртоқлар! Сизларни пахтакорларнинг қанот-ли ердмчилари деб атайдилар. Ердмчиларнинг самарали бўлмоғи учун сўм-етлардан унумли фойдаланишгиз, са-молетларнинг парвоз қилиш доирасини кенгайтиришгиз. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари самолётлар хизма-тини кескин сурада яхшилашлари, улар ҳашаротларни қириб ташлаш тадбирларини самаралироқ ўтказишга эришилари зарур.

Экинларни зарарли ҳашаротлардан сақлашда, тра-кторлар ўрнатилган пунктик-чангилар асосидаги дала-ли яхши фойдаланилмайди, сизнинг айбонлиги, би-лан бунга йўл қўйилмоқда. Механизатор ўртоқлар, «ОУН-4.6» ва «ОУН-4.8» машиналарининг ҳаммасини тезликда ишга солиш, ёўзага зарар етказадиган ҳаша-ротларни яқин кунлар ичига бутунлай қириб қашлаш — сизнинг бурчингиздир. Машиналарнинг икки сменада эа-ҳатто уч сменада ишлашини ташкил этсангиз, бунга эри-ша оласиз.

Кўп колхоз ва совхозларда мавжуд ранеп апаратла-ри ишга солиниб турибди. Хўжаликларнинг раҳбарлари, бу апаратларни ишга солишда сизга нималар халқнинг бераётган! ОПНВ типидagi апаратларнинг беш ясам мингтаби бир куч ичига бир неча минг гектар майдонда-ги экинларни ҳашаротлардан тозалаб беради-ку. Дала-ларда рўй берган аҳвол ҳашаротларни қириб техника-сининг ҳаммасини дарҳол ишга солишни талаб этади. Колхоз ва совхозларнинг ҳашаротларга қарши кураш олиб боришчи ходимлари, энтомолог-агрономлар! Ёўза им-манинга юксакланган вазифаларни сабот-матонат билан ба-жаришгиз, экинларни зараркуналлардан ҳимоя қилиш-нинг химиявий воситаларидан фойдаланиш технологияси-га қаттиқ риоя қилишгиз, заҳарли моддаларни оқилона су-рада ва текин-тергаб сарф қилишни таъминлангиз!

Ёўза чеканисини ўз вақтида ўтказиш жуда муҳим-дир. Бунда шайбонга сира ҳам йўл қўиш мумкин эмас. Ўсимликларнинг ривожланиш даражасини эътиборга олиб, ҳар бир далага нисбатан табиқалаштирилган тар-зда иш қўиш зарур. Чеканга қилган вақтда асосий по-яингига учини қўйиш қолмасдан, балки энг шохларини ҳам қилиш керак. Чекананинг моҳирлик билан ўтка-зилиши пахтанинг пишиб етилишини тезлаштиради ва сифатини яхшилайди. Ана шу агротехника усулини энг кўп даражада машиналар ердми билан амалга ошириш, барча чеканга мосламаларини ишга солиш ва уларнинг қувватидан тўла фойдаланиш зарур.

Ҳар бир пахтакор шу нарсани яхши билиб олмоғи керакли, чеканга — ёўзани парвариш қилишнинг тўғал-ловчи босқичи бўлайи, балки зарур агротехника усула-рининг бирдир, ҳолос. Шунинг эсда тутиш керакли, қатор оралярини ишлаб билан бирга сугорини ва шарабт суви бериш давом эттирилган тақдирда, чеканга қилиш яхши натижа беради.

Июль ойи кайи август ойи ҳам мўл ҳосил тўплаш-нинг жанговар зарбдор ойна бўлмоғи керак. Раҳ-барлари ҳосил пишиб етилганига қадар ёўзани пар-вариш қилиш зарур эканлигини қўиш участкаларда пи-либ етилган пахтани териш ишлари қизитиб юборила-нида ҳам, айрим даладарда ёўза парваришини давом эт-тириш зарурлигини тушуниб олган хўжаликларгина Ва-тан олдидаги ўз бурчларини бажарадилар.

Ҳозирги вақтда дала ишларининг юқори сифатли ўтка-зилишини таъминлаш айниқса муҳимдир. Пахтакор ў-ртоқлар! Ёўза парвариш соҳасидаги барча агротехника тадбирларини сидқидил билан пухта амалга оширишгиз. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, ўртоқлар! Пахта даладарига ишнинг си-фатини қаттиқ назорат қилиб туришгиз.

Юқори ҳосил етиштириш учун шарт-шароит вужудга келтирилган. Аммо бу галдан ёўза парваришини тўхта-тиб қўиш мумкин деган маъно асло келиб қимайди. Бунинг аксида, барча чопиқ агрегатларини ишга солиш, меҳнатга қўйилган барча кишиларни ёўза парвариши-га сағарбар қилиш керак. Ҳамма далага! Ҳар бир пахта-

корнинг ўрни — «оқ олтин» тўпланаётган, пишиб етила-ётган олдинги марраларидир.

Ўзларининг бутун куч-гайратларини 3 миллион 566 минг тонна пахта етиштириш учун курашдан иборат ола-жаноб ишга бағишлаган юз мингларча кишиларнинг қаҳрамонона ишларидан ҳеч ким четда қолмаслиги ке-рак. Шу кунларда барча хўжаликларда юксак ушшоқлик ва меҳнат интизоми ҳар қачондан кўра кўпроқ даркор-дир. Ҳар бир пахтакор кундузи ҳам, кечаси ҳам пахта тўғрисида йўлаши, унинг тўғрисида гапхўрлик қилиши керак. Барча колхоз ва совхозларда дангасалар, техник-хўрлар, прогучиларга нисбатан шайфатсиз кураш вазия-тини вужудга келтириш лозим.

Пахта етиштириш соҳасидаги ишларнинг яқунлари ҳар беш кўнликка тўплаб бориладиган, меҳнат зарбдор-ларни тақдирланадиган, жуда яхши ишловчилар рағбат-лантириладиган ва шу билан бирга шайф участкалар аниқланиб, бу участкалардаги аҳволни тўзатиш учун қў-шимча куч ва техника воситалари юборилган ҳамма хўжа-ликларнинг раҳбарлари тўғри иш қилмоқдалар. Бундай тарғибот барча колхоз ва совхозларда ўрнатиш керак. Бу эса ўсимликларнинг ривожидида қолқоқнинг тезроқ тўғатиш, ҳар туп ёўзада мумкин қадар кўпроқ қўсак тўплаши таъминлаш имконини беради.

Юқори ҳосил учун курашининг муваффақияти киши-ларнинг жонбозлиги билан қиладиган меҳнатига боғлиқ-дир. Ҳар бир пахтакорга зўр эътибор ва гапхўрлик қи-либ, унинг унумли ишлаши учун бутун шарт-шароитни яратиб берайлик. Хўжаликларнинг раҳбарлари далада ишлаб турган ҳар бир кишига ўз вақтида тегишли аванс, дон ва ун бериш тўғрисида гапхўрлик қилишлари ло-зим.

ЎРТОҚ Н. С. ХРУШЧЕВ
МАНОЛИС ГЛЕЗОСНИ КАБУЛ КИЛДИ

МАНОЛИС ГЛЕЗОС ШАРАФИГА

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИНИНГ КУЧИ

«ҚИЗИЛ ЧОРВАДОР»
С О В Х О З И Д А

«Биз, Тошкент шаҳридаги 55-мактабнинг бошланғич синфларида ўқувчи болаларнинг ота-оналари, — деб ёзишди А. Арутюнова, А. Черникова, Т. Пивоварова ва бошқалар кўп йиллар давомида.

САХОВАТЛИ ОНАЛАР

Лекин редакцияга келаятган аямма халларни ҳам газетада ёллон қилишга улгуриш қийин. Ёшнинг имнони йўқ. Бизда аяноб қалб эгаси бўлган саховатли налар кўп. Улар эл хизматида, алқ хизматида.

С. МУХАММЕДОВА

ҲОСИЛНИ КЎПАЙТИРИШ УЧУН АВГУСТДА ҲАМ ИЮЛЬ ОЙИДАГИДЕК АСТОЙДИЛ МЕҲНАТ ҚИЛАЙЛИК!

БЕПАРВОЛИК

Марҳамат ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Пахтакор» колхозининг аъзолари бу йил 3300 тонна «оқ олтун» етиштириш мажбуриятини олганлар. Ҳўрабон Ҳамидов, Худойберди Носиров, Тоҳир Илдошев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ғўза парвариши тез ва сифатли ўтказилиб, зиммага олган мажбуриятга яраша ҳосил ўлганмоқда.

Аммо, колхоздаги бир қатор бригадаларда шу долзарб кунларда бепарволикка йўл қўйилмоқда. Масалан, Ҳаким Мақсумов, Хонимўмин Расулов, Абдуҳалиқ Абдуллаев, Собир Мирзаев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳашаротга қарши курашилмаётган. Ағир майдонлардаги экин қўллаб-сугорилган бўлса, бошқа пайкаллардаги ғўзалар қўллаб-сугорилмабди. Расулов бошлиқ бригадада 25 гектар, Фармонов бошлиқ бригадада 30 гектар майдондаги экинлик бегона ўт ичидан ривожланмай қолган. Бу бригадаларда, далага сув тасарас, бегона ўтлар ўсиб кетган, деган баҳона билан экинлик вақтида сугорилмаётган.

Колхозда агротехника қондаларининг бузилишига йўл қўйилмоқда. Масалан, ўртоқ Мирзаев бошлиқ бригадада ғўза табақлаштирилган ҳолда ёппасига чеканка қилинган. Колхоз агрономи Ориф Абдуллаев колхозчиларга чеканка қилиш қондаларини ўргатмаган.

МЎЛ ҲОСИЛ НИШОНАЛАРИ

БЕШАРИҚ («Кизил Ўзбекистон» мухбири). Киров ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Октябрь» 40 йиллиги совхозининг «Пария Коммуна» бўлимида олтинган социалистик мажбуриятлар шараф билан адо этилмоқда. Бўлимада 1963 йилда тайёрлаш планини 112 процент, давлатга жуи сотиш планини 156, сугирлардан бузоқ олиш 115, қўзи олиш планини 121 процент бажарилди.

Бўлимада пахтачиллик ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини ошириш учун қизин кураш бормоқда. Пахта ҳосилдорлиги ўтган йилдагига қараганда гектар бошига 5 центнер оширилди. Ҳамма ҳаракат ана шу мақсадга бўйсундирилган. Совхознинг бу бўлими шу йилнинг ўзига давлат омондорига 2500 тоннадан кўпроқ пахта етказиб беради.

Дала ишлари эҳр уюшқонлик билан ўтказилмоқда. Ҳўзаларни сугорил ва култивация ишлари бир-бирига ҳамбарчас боғлаб олиб бориламоқда.

ТЎРТИНЧИ УРИМ

Янгиқўрғон ишлаб чиқариш бошқармасидаги Навоий номи колхоз бу йил 4700 тонна силос, гектардан 70 центнердан, жами 2002 тонна беда, 65,7 тонна нўхат дон, 420 тонна қанд лавлагини, 2000 тонна дағал хашак тайёрлаш керак.

Шу мақсадда қора экин майдонлари анча кенгайтирилди. Колхоз Заиг ва Дамқул массивидаги бўш эгган ер ҳисобига маккажўхори, беда, лавлагини, нўхат майдонларини кенгайтди. Бу йил 232 гектар ерга маккажўхори, 286 гектар беда, 70 гектар нўхат экилади. Маккага яхши парвариш қилинган тўғайли ҳосил мўл бўлди. Ҳозир ундан силос бостирилмоқда. Беданинг тўртинчи урими қизган. Бунда 4 та трактор севоқосиласи узлуксиз ишлаётган. Ҳозирча 240 гектардаги беда ўриб олинди ва гарам қилинди. Нўхат ҳам барвақт янгиштириб олинди.

Янги йўл ишлаб чиқариш бошқармаси колхозлари томонидан бошланган ташаббус колхоз чорвадорларининг меҳнат ғайратини янада ошириб юборди. Қўшмича равишда яна 40 киши ем-хашак жамғаришда қатнашмоқда.

Ш. ИНОМОВ,
С. ТУРҒУНОВ.

Меҳнат интизомининг бўшашиб кетиши ҳам ғўза парваришига салбий таъсир кўрсатаётган. 6-бригадада колхозчиларнинг тенг ярми дала ишларига қатнашмаётган. Бригада бошлиғи ўртоқ Абдуллаев эса колхозчиларни дала ишларига тўла қўллаб-сугорилган чораларини кўрмаётган. 9-бригададаги бошлиғи А. Акрамов эса ҳосил тақдирини ҳал бўладиган шу долзарб кунларда ўзига уй қуриш билан банд.

Колхоз раҳбарлари (раиси Даврон Муминов, партия ташкилотининг секретари Шермамет Абдуллаев ўртоқлар) 1210 гектар майдоннинг ҳар гектарини 27 центнердан ҳосил кўтариш юзасидан зиммага олган мажбуриятининг бажарилишини таъминлаш учун бепарволик кайфиятларига барҳам бериб, бутун куч ва имкониятларини ғўза парваришига сафарбар этиш чораларини кўришлари зарур.

Қ. ТЕШАВОВЕВ.

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ. Пастдарғом ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Партия XXII съезди» колхозининг Пандир Полюнова бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси майдондаги ғўзалар тўрт марта комплекс парвариш қилинди. Ҳозир ҳар туп экинликда 6,7 тонна нўхат бор. Суратда: бригадир Пандир ПОЛЮНОВА ва универсалчи Даврон ХАЙДАРОВ ўртоқлар ғўзаларни кўздан кечирмоқдалар.

А. Кузьменко фотоси.
(ЎЗТАГ фотохроникаси).

ВЕДА, ПИЧАН — ЎРИЛАР ҚАЧОН?

КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН
реиди

Хоразм воҳасида. Аму қирғоқлари, Қизилдар ва Тўхтақўйир йилловларида ўт ҳеч қачон бу йилги, деб сероб бўлмаган эди. Хўжаликларда чорва моллари учун бир ярим-икки йилга етadиган микдорда хашак жамғариш учун барча имкониятлар бор. Хева бошқармасидаги Киров номи, Янгиқорғон бошқармасидаги Ленин номи колхозларининг чорвадорлари шу имкониятлардан фойдаланиб, дағал хашак жамғаришнинг тобора тезлаштирилмоқдалар.

Ленин умуман олганда Хоразм чорвадорлари пичан тайёрлашда қўлай фурсатини қўлдан бой бермоқдалар. Ўғил колхозлар дағал хашак тайёрлаш планини ҳали ўн процент ҳам бажарган эмас.

Хўш, бунга сабаб нима? Областдаги кўпгина хўжаликларда ем-хашак тайёрлаш ишига етарли киши кучлари акратилмаган. Механизмлардан қониқарсиз фойдаланилмоқда. Областида бевариш қилинган урими шу вақтга қадар тугалланмаганлиги бунга далиллар. Биргина Шовот ишлаб чиқариш бошқармасида 400 гектар ердаги беда бир марта ўрилганича тўғайли. Бунинг устига бедазорлар ўз вақтида сугорилмайдиган, озиқланилмайди, парваришсиз қолдирилмоқда. Оқибатда беда ҳосилдорлиги ҳам камайиб кетаяпти.

Бошқармада 70 минг тонна дағал хашак тайёрлашнинг керак эди. Хозирчага жамғарилгани 8 минг тоннага ҳам етмайди. Қўпгина хўжаликларнинг раҳбарлари бу муҳим ишга панжа орасидан қарамоқдалар. Масалан, 4 минг тоннага яқин пичан тайёрлаш лозим бўлган «Партия XXI съезди», «Правда» колхозларида пичан уришга атиги 15-20 киши ажратилган. «Ленинизм» колхозида пичан ўришда 25 июль кунини атиги 5 киши ишладилар. Гурлан ишлаб чиқариш бошқармасидаги Навоий номи колхозда ўтган беш кун давомида 24 тонна хашак жамғарилган. Ҳазораси районидagi «Коммунизм» колхозида эса хашак тайёрлашдек муҳим иш бутунлай тўхтаб қўйилган деса бўлади. Хева районидagi Иркутская номи колхозида (паравлене раиси Азиза Махсумова) беш кун ичида атиги 10 тонна пичан жамғарилган.

Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Областида маълумотларни ошириб кўрсатиб, давлатин алдаш ҳоллари ҳам юз бермоқда.

Областда дағал хашакнинг айча қилими Қизилдар ва Тўхтақўйир йилловларида тайёрланган. Вақт ўтиши билан бу ерлардаги ўтларнинг айниқса қамшининг шираси қочмоқда. Области партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари ўт ўришни яхши ташкил қилиб тайёрлаш ўн бир ўрқиликка ташлаб қўйилган. Ўрқиликларга яхши маншайиш шартин яратиб бериламан. Шунинг натижасида яиллода энди 20 минг тоннага яқин хашак жамғарилди.

Област бўйича бу йил 360 минг тонна силос бостирилиши керак. Айрим хўжаликлар маккажўхори пойсидан силос бостиришга киришдилар.

Силос сут оқими эканлигини энди билдик, — деди Шовот районидagi «Победа» колхозининг ферма мудир Хасанбой Кенжаев. — Фермада силос тамом бўлган сугирларнинг сўти камайиб кетди. Шу сабабли сут етиштириш ярим йиллик планни бажара олмадик.

Шундай экан бу колхозда силос бостиришга жиддий киришгандир, деб ўйларсиз. Пуқ. Екуббой Қур

ЧЕКАНКА ИЛҒОРЛАРИ

Кароват Йўлдошева, Қури Назарова, Аминхан Шерматов ва Кароват Суяркуловлар Гулистон ишлаб чиқариш бошқармасига қарши «Красный Восток» колхозининг меҳнатсаврларидир. Булар Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутаты ўртоқ Намиддин Эрнабоев бошлиқин қилаётган юқори ҳосилли бригадаларда ғўзаларни чеканка қилишда ҳозир икки норма бажармоқдалар. 0,25-0,30 гектар урнига кунинга 0,50-0,60 гектар майдондаги ғўзаларни юқори сифатли чеканка қилаётдилар.

Бригада аъзолари қисқа вақт ичида 60 гектардан ошқан майдондаги ғўзаларни чеканкадан чиқардилар. 1 августгача ҳамма майдондаги ғўза чеканка қилиб бўлинди.

— Биз, — дейди бригада бошлиғи ўртоқ Намиддин Эрнабоев, — бу йил энг kami 80 процент майдондаги ҳосилни мизинида да териб оламиз. Шунинг учун ҳам ғўзаларимизни машина теримига мослаб парвариш қилаётимиз. Бунда чеканка нatto роль уйнайди. Ривони яхши ғўзаларнинг бош шохини, ривони паст ғўзаларнинг эса еи шохларини аввал чеканка қилишимиз.

Т. РЎЗИБОВЕВ,
Сирдарё области.

Бонов бошлиқ бригадининг 100 гектар маккажўхори экин майдонидagi экин қаровисиз қолдирилган. 15 гектар ердаги маккажўхори эса ҳатто янана ҳам қилинмаган. Шу бошқармадаги Калинин номи, «Ўзбекистон» колхозларида ҳам маккажўхори парвариши қолдирилган.

Гурлан ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ленинизм» колхозидagi (раиси Ҳўрабон Нисозов) маккажўхори экин шифари бажарилмади. Бунинг устига экинган маккажўхори ҳам қаровисиз қолдирилган. «Маданият», «Правда», Ленин номи колхозларида ҳам ахвол худди шундай. Ишлаб чиқариш бошқармаси (бошлиғи Ш. Қурбонов, партия комитетининг секретари Е. Қойибов ўртоқлар) маккажўхори парваришидаги бу қолқоннинг олдини олиш учун бирор чора-тадбир кўрмаётган.

Областдаги кўпгина колхозларда мўл маккажўхори етиштирилган бўлса-да, ҳар хил баҳоналар рўқаб қилиниб, силос бостириш пайсалга солинмоқда. Области партия комитети ишни жадаллаштириш юзасидан махсус қарор бул қилди. Афсуски, ана шу қа

рордан кейин анча кун ўтган бўлса ҳам, хўжаликларда ем-хашак тайёрлашда ўзгариш бўлмапти. Гап шунданки, област хўжаликларига беда майдонлари пахтачиллик бригадаларига бйриштиб қўйилган. Шу бригадаларга дағал хашак тайёрлаш юзасидан тошхир ҳам бйрилган. Натижада бригадалар аъзолари бутун куч ва эътиборни ғўза парваришига қаратиб, ем-хашак тайёрлашда иккинчи даражада иш деб қарамолдалар. Ҳар бир хўжаликда ем-хашак жамғаруви махсус бригадалар тўзиш зарур.

Области партия комитети, област иккунга партия комитети ва ишлаб чиқариш бошқармалари ем-хашак тайёрлашда қолқоннинг теда тугатиш ва маълум област шўҳратига яраша ил бўлишини таъминлаш учун ҳамма тадбирларини кўришлари керак.

Р. СОБИРОВ — Шовот бошқармаси партия-давлат контрол комитетининг раиси, С. НОДИРМатов «Хоразм ҳақиқати» газетасининг ходими, Э. МАДРАХИМОВ, «Кизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири, Х. ИБРОХИМОВ, С. ИБРОХИМОВ, «Кизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбирлари.

СЎХ ШУНҚОРЛАРИ

Биз йўлга чиққанмишда ҳарорат кўтарилиб иссиқлик даражаси қирқ иккига етган эди. Тинкага келган кўн эрга аймай олов пуқарди. Чамаси салкам бир соатлар вақт ўтган, иссиқдан хансираган машина бир ҳўрсинди-да, орасида қўқоқ тўтун қолдириб, енгил суза кетди. Димоққа муздек оромбахш ҳаво урилди. Бояги қанқоқлик, лаҳосиндан асар ҳам қолмади. Тизма тоғ этаклари улкан деңизини эсатлади. Истанбл етган кўмқўқ арчазор худди деңгиз сувидек тўйқилинардиган.

Ҳа, ҳушманзарали ва сулувланда машҳур Шоҳимардон билан бахшашадиган Сўх водийси ана шундай оромбахш ва дилқушо. Бир-бири билан буй талашган тоғ тизмалари водийни тўрт тарафдан ўраб олган. Мана шу тоғлар бағрини шамширдек ёриб ўтган шўх-оқор Сўх дарёси водийга ҳаёт бахш этаётгандай. Адир ёнбағирларида, дарё бўйларига ям-яшил боғларга бурканган қишлоқлар узор-узор, қўқоқ тизилиб кетган. Узоқ 21 та экан. Қишлоқларни ҳар хил ном билан аташди: «Ровон», «Қалъа», «Хўш», «Шароб», «Коммунизм»... Аммо уларнинг аҳолисини бир мақсад, бир гол — коммунистик мўл-кўнчилик дастурини ҳам мумкин қадар кўпроқ ноз-неъмат тўқниша, янги жамиятнинг актив қурувчиси деган юксак номга лойиқ бўлишга интилиш ҳисси бйлаштирдиган. Ишдаги муваффақиятлар ҳам шундан далолат беради.

«БИРЛАШДИК — ЎЗДИК»

Сўхда яшовчи кишилар билан суҳбатда бўлсангиз, ана шу сўз — «Бирлашдик — ўздик» деган иборани айтишадилар. — Мен ҳам суҳбатни шу ибора билан бошласам ажабланманг, — деди совхоз директори Раҳмон Ҳасанов, —

чунки бу икки сўз катта маънони билдиради. Бундан ўн йил олдин, яъни партиянинг Ленинчи Марказий Комитети сентябрь Пленумига қадар ҳозирги «Сўх» совхозини ўрнида 20 дан ортиқ колхоз бор эди. Ҳар қайси хўжалиқнинг экин майдонини нари борса 150 гектар эди. Бундай шароитда техникадан, экин резервлардан унумли фойдаланиш ниҳоятда қийин эди. Бунинг устига, ўша пайтда экинларни жойлаштириш нотиғри планлаштирилган, ҳар бир зона еки устанганин ер, сув, иқлим шароитлари ҳисобга олинмади.

Сентябрь Пленуми хўжаликларини юксалтиришнинг аниқ йўллари билан беллаб берди. Буларнинг энг муҳими майдан хўжалиқларини йириклаштириш эди. Шу асосда Сўхда майдан колхозлар 8 хўжаликка бириштирилди. Иш анча юрчишиб кетди. Колхозчиларнинг моддий ва маданий фаровонлигини оширишнинг афзаллигини ўз тажрибаларида синаб кўрган деҳқонлар бундан тўрт йил олдин бир совхозга бириштирилган.

Ўтган тўрт йил ичида сўхликлар ҳаётида катта ўзгаришлар юз берди. 2800 дан ортиқ хўжалиқнинг ҳаммаси электраштирилди. Барчаннинг уйда радиоприймник. Телевизор совхоз ишчилари ҳаётига кириб борапти. Кинотеатр, кўча кино установаклар ишчилар хизматида. Сўхликларнинг ўғил ва қизларига хизмат қилаётган 14 мактаб бор. Чиройли, ёруғ, обод боғча ва яшилларда ёш ниҳоллар авайлаб тарбияланипти.

СОВХОЗ МАШЎАЛЛАРИ

Ажби манзара. Бўйдор «маллик»нинг қонли сочларига махлиб бўлган мунғабор қўн қадардан мўрласа, унинг йўлини тўсди. Гўё «маллик»ни қўннинг ҳароратидан авайлаб асраётгандек туйлади. Совхозда маккажўхори билан кунгабоқари аралаштириб экинлар экан.

— Чунки, улар аралашмасидан тайёрланган озуқа лавзати ва тўйимли бўлади, — дейди ёш 35-ларга борган қорачадан келган ки

АЗИЗ ЎРТОҚЛАР! АВГУСТ ОЙИ КЕЛДИ. АВГУСТ ОЙИДА ҒЎЗА БАРҚ УРИБ УСИШНИ ДАВОМ ЭТТИРА БЕРАДИ. БУ ОЙДА НИМЖОН ҒЎЗАЛАРНИ ҲАМ БЎЛИК ҒЎЗАЛАР ДАРАЖАСИГА ЕТКАЗИШ, ҲАР БИР МАЙДОНДА ЮҚОРИ ҲОСИЛ ЕТИШТИРИШ МУМКИН. БУТУН КУЧ-ҒАЙРАТНИ ИШГА СОЛИШ, ҲАР ҚАТОРДАГИ ҒЎЗА ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК ҚИЛИШ, УСИМЛИКНИ МЕҲР-МУҲАББАТ БИЛАН ПАРВАРИШ ҚИЛИШ КЕРАК, ХОЛОС. АММО ҒЎЗА ПАРВАРИШИ БЕМАҲАЛ ТЎХТАТИЛИБ, ХАЛҚНИНГ «ЕРНИ АЛДАСАНГ ЎЗИНГНИ ҲАМ АЛДАГАН БЎЛАСАН» ДЕГАН ҲИҚМАТЛИ СУЗЛАРИГА ЭЪТИБОР БЕРИЛМАСА, ЭРИШИЛГАН ЮТУҚЛАРНИ ҲАМ ҚЎЛДАН БОЙ БЕРИБ ҚЎЙИШ ҲЕЧ ГАП ЭМАС.

(Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Мурожаатидан).

ФИДОКОРЛАР

Чор атроф жим-жит. Қишлоқ уйқуда. Ҳаммаёқ тун пардасига ўралган. Шимолий Фарғона қаналининг ҳар икки томонидagi далалар уйқоқ. Йилли далалардаги тун сукуятини транкторларнинг гуруллаган овозинга бузди. Нанал томондан муздек шабада эсди. Узоқ-узоқлардан қишлоқлар шуъласи кўзга ташланади. Гўё юдузлар чарақлаб турган зангори осмон ерда акс этаётгандай.

Дала шийлонига лойқалик мотиқил келиб тўхтади. Мотиқиликда транкторлар ва сувчиларнинг ишидан хабар олгани бригада бошлиғи Исоқжон Солиев, колхоз инжениери — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор Ғани

Раҳматуллаев ўртоқлар келишган эди. — Жуда яхши юмшатапти, азамат, — Инженер эндигина қултивация қилиб кетилган эгат тупрогини чирот ёруғида қўли билан икки ёққа ёриб бригадирга кўрсатди.

Улар эгат оралаб ғўзаларнинг ҳолатини текширишди. Бирор туп ҳам ғўза, бирорта ҳам барг, бирорта ҳам кўсак ёки шона, гул шикастланмапти. Бригадир ва инженер узоқдан трактор чироглари билан ҳамма ёқни кундуздай ёриб келаятган транкторчиға қўллари кўтаришиб, беш бармоқлари билан «ишинг беш» деган ишорани билдиришди.

Нариги картада бригадининг кенаси миришкор сувчиси Иномиддин ота Азимов эгат оралаб юрибди. У, кечқурун бригада бошлиғига уша картада бўлишганини айтган эди.

Агар ишни шу тарзда бўшаширимай олиб борсан, — дейди инженер, — бригадангизда ҳосил чакана бўлмайди.

Ғанижон ака, юкимиз ҳам зўр. Қирқ бешдан хирмон кўтаришимиз керак. Июлда ҳар туп ғўзада 9-10 тадан кўсак етиштирилган бўлсан, августда ҳам шунчадан кўсак етиштиришимиз керак.

Инженер ва бригадир эгатлардан жидиратиб оқизилган сувни чирот ёруғида кузатишди. Салқинда сувга мириқиб қонётган ғўзалар яшнаб турбиди. Ола заҳланган бирорта ҳам эгат ёш пуштанга учратмайса, — Маромида секин оқизган сув ғўзанинг томтар-томтиригача етиб борапти.

Ҳорманг, — ота, саломлашди бригадир чирот кўтариб келаятган сувчи билан.

Саломат бўлинг, ўғлим. Тунги сув ғўзага сугай татийди. Тунги сакларни тўлиштирадиган. Деҳқонлар, деган киши ғўзасини мана шу паллада сугорамас бўлмайди. Мана шу нартани эгталбагача қўлдан чиқарман.

— Раҳмат, кам бўлманг, ота. Хосилининг тақдирини сиз билан шогирдларингизнинг қўлида. Ғўзаларимиз сувдан қолмас бўлгани.

— Хотиржам бўлавер, Исоқжон, ғўзани асло қанқатиб қўймаймиз.

Ғўзал тоғи отди. Пахтазор кишилар билан гавжум бўлди. Ми

ришкор сувчилар смена алмаштирилди. Тунда 8 гектар майдонда юмшатган транкторчи Абдувоҳид Қодировнинг ўрнини сменадоши Сотиболди Жалолов эгаллайди. Бир группа колхозчилар кечқурун белгилаб олган участкаларда ғўзани чеканка қилишга киришдилар. Биз дала шийлонига «Янговар» арақининг янги сонини кўздан кечирамиз. Унда миришкор сувчи Иномиддин ота Азимов қўйидагиларни ёзибди:

— Ҳозир ғўза сув деяпти. Сувдан қолдирган — ҳосилни бой беради. Қирқ йилли, экан сугориш билан шугулланаман. Ер шароити миш ҳар хил. Тез оқариб ғўзаси тез қанқайдиган жойлар ҳам бор. Ана шу ерларни таллаб сугориш керак. Эгат бошига қалин қороз қўйиб, сувни жидиратиб секин оқизамиз. Сув ҳамма эгатга бир меъёрга таралади. Ғўзани унинг талабига, ер шароитига қараб асосан янча эгат орқали тунда сугораймиз.

Солиев бошлиқ бригадада иш кеча-кундуз тимайди. Бригада аъзолари вахтада туриб ишлашяпти. Ўтган йили ҳар гектар ердан 38 центнердан хирмон кўтарган колхозчилар бу йил 94 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан пахта етиштиришга аҳд қилинган.

Ғўзалар бешинчи марта узунасига ва кўндалангига ишланаяпти. Июль ойида икки марта қултивация ўтказилди. Ўз марта маҳаллий ва минерал ўғит аралашмаси билан, бир сира «шарбат» билан озиқлантирилган, қондириб сугорилган ғўзалар кун сайин барқ уриб омуқмоқда. Ғўзалар серкўсак, сершоқ бўлиб яшнаб ўсаятган экан, бунда ғўзанинг қалб қўри, ҳароратини мўл ҳосил етиштиришга бағишлаган механизатор Абдувоҳид Қодиров, Сотиболди Жалолов, сувчи Иномиддин ота Азимов, Ёрғаш Аҳмадалиев, Қоибхўжа Каттаҳўжаев, Абдуқодир Жумабоев ва бошқа фидокор колхозчиларнинг муносиб ҳиссаси бор.

И. НАРЗИЛЛАЕВ,

Наманган ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Коммунизм» колхозчи.

Қўпгина жойларда сувни исроф қилиш фактлари учрамоқда. Кейинги кунларда айниқса Бухоро областининг хўжаликларида ғўза бостириб сугорилмоқда, пайкаллар қўллаб-сугорилмоқда.

— Кичкина картага шунча сув қўласизми? Ахир, бу, исрофгарчилик-ку.

— Исрофгарчиликми?! Қайта-қайта сугориб овора бўлиб ўтирамизми, бир йўла «мириқтириб» оламан-да.

А. Холмидов чизган расм.

Х. ЕДГОРОВ,
А. НАВРОЗЖАЕВ.

«Кизил Ўзбекистон» махсус мухбирлари.

